

їєрадії
затруулів.
8-ої
таку
основном
кої 51
діати

ЧЕРВОНЕ Запоріжжя

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКОМУ І МІСЬККОМУ КП(б)У
ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 49 (6331) | П'ятниця, 10 березня 1944 року | Ціна 20 коп.

ВІЧНО ЖИВИЙ

Сьогодні трудящі Радянської України, визволеної з панування німецької неволі, і всіх братських республік відзначають 370-ту річницю з дня народження величного народного американського поета революційного письменника-демократа Т. Г. Шевченка в березні.

Це історія людської культури, ереозня, історія боротьби народів за душевну кращу долю польва Шевченка. Він є одним з найаскравіших прикладів того, як високий дух може піднести народний, прикладом духовної ідеї українського народу. Пишовши з самої народної гутині підвісяв на осійну висоту, став тим Прометеєм, що витягнув землю вогонь життя і привівши світло, а будив їх на боротьбу з себе самими силами. Заради земельних своїх братів він обіймався піти на страшні еміграції, угодовані йому самодержавством.

Значення Шевченка виходило за межі національної, він є глибоко народний. Він є соціальним явищем, не рахуючи близькій, зрозумілими, хоча і дорогий для всіх народів. Голова Радянського Союзу, для загалу, це слов'ян і всього прогресу людства. Його твори, що вівбрали в себе певні ідеї братської російської художньої культури, ввійшли в світову літературу, що боротьба за кращу долю не може здолати турець, які дають таких величних людств, як Шевченко.

Ізмазувши, він є українському народному епопеї, багато легенд і казок про народного героя. Протягом багатьох століть зустрічалися проте, як Шевченка могли здолати ні пані, ні паніця, ні навіть сам цар. Його закидали в

кайдани, як Шевченко підводиться і підають кайдани, а вороги борця трясуться з переляку. Тоді цар Його запитав:

— В чому твоя сила?

І Шевченко відповів:

— Моя сила в народі.

Так. Сила Шевченка — в народі і сила нашого народу в Шевченкові. Як тільки наш народ разом з своїм старшим братом — російським і іншими народами піднявся на боротьбу проти орд німецько-фашистських загарбників, Шевченко йшов рядом з нашими бійцями. Німці смертельно боялись цього воїна і тому вони знищували його музеї, його невимірні твори, нівелізували великий образ Тараса, щоб припинити гідність українського народу. Але Шевченко боровся разом з своїм народом. І сила Його росла в міру того, як поле трупом німецьким вкривали воїни Червоної Армії, як текла ворожа кров у синє море.

І тепер, коли доблесна Червона Армія наближається до завершення визволення всієї Радянської землі, Шевченко стократ викрес і на Чернечій горі, і в рідних Моренях, під Корсунем і Звенигородкою, по всій Україні. Він вогненно кличе своїх нащадків порвати німецькі кайдани і ворожою змою кров'ю волю окропити.

Він вічно живий в пам'яті народній, як вічно живий і незборний наш радянський український народ, що в спільноті з народами всього Радянського Союзу нещадно б'є і остаточно розіб'є німецько-фашистських загарбників.

Врученні посланником Ефіопії л. Н. ТОЕЗАСОМ голові виконкому міської Ради депутатів трудящих Сталінграда т. Д. М. ПІГАЛЬОВУ щита — дара імператора Ефіопії ХАЙЛЕ Селасіє місту Сталінграду

При передачі щита були присутні: завідувач Більшовіцьким відділом НКЗС СРСР А. І. Лаврентьев, в. о. завідувача протокольним відділом НКЗС СРСР Г. І. Фомін, начальник відділу зовнішніх зносин НКО СРСР генерал-майор В. Н. Євстигнеев, а також 1-й секретар місії Ефіопії та Н. Роро і 2-й секретар пан Б. Тессема.

Сьогодні минає 130 років з дня народження великого українського поета-борця і революціонера Тараса Григоровича Шевченка.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

**Верховному Головнокомандуючому
Маршалу Радянського Союзу
товаришу СТАЛІНУ**

Дорогий Йосиф Віссаріонович! зв'язківці Запорізької області, висловлюючи почуття любові і подяки визволительниці — героїчній Червоної Армії і Вам, Йосиф Віссаріонович, відмінно підготувалиши сил, працюють над відбудовою зруйнованого фашистами телефонно-телеграфного, радіо і поштового зв'язку, всімірно допомагають Червоної Армії громити ненависного ворога.

Зв'язківці області, натхнені успіхами героїчної Червоної Армії, для прискорення розгрому німецького фашизму зібрали на будівництво ескадрильї літаків імені Поліни Осипенко 270.000 карбованців. Збір коштів продовжується.

Просимо Вас, дорогий Йосиф Віссаріонович, прийняти ці кошти на будівництво літаків.

Нехай грізні машини, збудовані на наші трудові гроші, нещадно громить фашистських варварів.

Зв'язківці Запорізької області із честью і до кінця виконують свій обов'язок перед Батьківщиною і Червоною Армією по забезпеченню чітким безперебійним зв'язком фронту і тилу.

Хай живе наш мудрий учитель і вождь, великий полководець — товарищ Сталін!

Начальник Запорізького обласного управління НК

зв'язку ЯНЧЕНКО.

Голова Обкому спілки НК зв'язку КУЩЕВСЬКИЙ.

Секретар партбюро НК зв'язку ВОРОТИЛОВ.

Запоріжжя. Начальнику Запорізького обласного управління Наркомзв'язку тов. ЯНЧЕНКО

Голові Обкому спілки зв'язку тов. КУЩЕВСЬКОМУ

Секретареві партбюро зв'язку тов. ВОРОТИЛОВУ

Прошу передати зв'язківцям Запорізької області, які зібрали 270.000 карбованців на будівництво ескадрильї літаків ім. Поліни Осипенко, мій братній привіт і подяку Червоної Армії.

І. СТАЛІН.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

**Верховному Головнокомандуючому
Маршалу Радянського Союзу
товаришу СТАЛІНУ**

В подяку Червоної Армії за визволення нас від гітлерівського ярма, натхнені героїчними перемогами на фронти, колгоспники і колгоспниці колгоспу «Сигнал», Пологівського району, Запорізької області, зібрали і внесли в своїх особистих заощадженій до всенародного фонду оборони країни 113.000 карбованців. Хай ваш вклад послужить скорішому розгрому німецько-фашистських варварів і повному очищенню нашої священної землі від гітлерівської погані. Бажаємо Вам, дорогий Йосиф Віссаріонович, довгих років життя і здоров'я на благо нашої Батьківщини.

Голова колгоспу СИЗОНЕНКО.

Колгоспники-стахановки ГАРМАШ Килина,

ГАРБУЗ Марія.

Пологи, колгосп «Сигнал», Пологівського району, Запорізької області

**Голові колгоспу тов. СИЗОНЕНКУ
Колгоспницям-стахановкам
тт. ГАРМАШ, ГАРБУЗ**

Передайте колгоспникам і колгоспницям колгоспу «Сигнал», що зібрали 113.000 карбованців до фонду оборони Союзу РСР, мій братній привіт і подяку Червоної Армії.

І. СТАЛІН.

Засіяно перші гектари

В.ХОРТИЦЯ. (По телефону). В колгоспах Запорізького сільського району кілька днів уже проходить масовий огляд підготовки до виходу на польові роботи. Колгоспники слідкують за станом погоди і ґрунту, щоб при найменшій можливості розпочати сівбу.

В сільгоспартії «Великий дуг» зоран, перші два гектари під ранні варзи.

Колгосп ім. 90 Уральського полку засіяв 4 га вівса.

В районі успішно проходить закупка посівного матеріалу для колгоспів, які дуже потерпіли від німецьких загарбників. Закуплено вже більше 900 тонн зернових культур.

Н. Шаврин.

НА ПОЛЯХ МЕЛІТОПОЛЬЩИНІ

В районі ідуть останні приготування до масового виходу в поле. В колгоспах «Комунар» і «Зоря» на пісчаних землях почали виборочну оранку і сівбу. Колгоспники сільгоспартії імені Сталіна, Терпенівської сільради, пильно слідкують, щоб не втратити марно ні одного зайвого дня. На землях, де ще не можна сіяти сівалкою, вони організували ручну посадку соняшника. За попередніми даними, засаджено вже 20 гектарів.

Завтра в поле виходять тракторні бригади МТС. Для розташування трактористів, в більшості колгоспів в поле вивезено вагончики, закінчується обладнання землянок.

Лихачов, секретар райкому КП(б)У.

А ТРАКТОРИ НЕ ВИПРОБОВАНІ

НОВО-МИКОЛАЇВКА, 9 березня. (По телефону). Пробні виїзди, що пройшли у всіх колгоспах, показали загальну підготовленість району до сівби, допомогли усунути багато недоробок. Okremi kolgospnici приступили вже до сівби. Сільгоспартія ім. Ворошилова, наприклад, засіяла перші півтора гектари ярової пшениці.

Сьогодні проходить районна нарада представників МТС і колгоспів, на якій будуть наскріслені заходи до найшвидшого і організованого розгортання польових робіт.

Великим недоліком в підготовці до сівби є те, що більшість відремонтованих тракторів досі не прийняті державними комісіями і не випробовані. Гальмом до цього — відсутність на більшій базах мастильних матеріалів. Потрібні негайні заходи з боку Облземвідділу щодо виправлення стану з мастильними матеріалами.

О. Евтухіна.

ВІД РАДЯНСЬКОГО ІНФОРМБЮРО

Оперативне зведення за 7 березня

Протягом 7 березня війська 1-го Українського фронту, продовжуючи розвивати наступ, оволоділи районним центром Тарнопольської області містом і великою залізничною станцією Підволочиськ, районним центром Кам'янець-Подільської області Стара Синява, а також з боями зайняли більше 200 інших населених пунктів, в тому числі Ридомль, Свінюхи, Старий Олексінець, Доброводи, Ігровиця, Клебанівка, Коршиловка, Вербовці, Великі Пузирки, Драчі, Зеленці, Жабче, Самчики, Свінна, Ладиги, Лажава, Десерівка, Пасішка, Івки, Терешполь, Качанівка,

Скаргинці, Безпечна і залізничні станції Четирбоки, Великі Пузирки, Лажава. Противник на ряді ділянок нашого наступу переходив в контратаки крупними силами піхоти і танків, але був відбитий, зазнавши при цьому великих втрат в живій силі і техніці.

На інших ділянках фронту—розвідка і в ряді пунктів бої місцевого значення.

Протягом 6 березня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 78 німецьких танків. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 71 літак противника.

Оперативне зведення за 8 березня

Протягом 8 березня війська 1-го Українського фронту, продовжуючи наступ, оволоділи районним центром Кам'янець-Подільської області Чорний Острів, а також з боями зайняли понад 100 інших населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Захарівці, Грузевиця, Великі і Малі Зозулинці, Терещки, Мазепинці, Кременчуги, Малий Чернятич, Бутовці, Капустин, Красноселка, Жеребки, Немиренці, Волосовці, Пилева, Лисанівці, Буглай,

Телужинці, Войтівці, Сальниця, Морозівка, Маркуші. Наші війська щільно підійшли до міста Старокостянтинів і зав'язали бої на околицях міста.

На інших ділянках фронту—розвідка і в ряді пунктів бої місцевого значення.

Протягом 7 березня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 71 німецький танк. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії знищено 98 літаків противника.

* * *

Війська 1-го Українського фронту продовжували наступ. Противник спішно підтягнув великі сили піхоти та танків і провадив неодноразові контратаки. Наші танкісти і піхотинці відкинули німецькі війська, навальним ударом зайняли районний центр Кам'янець-Подільської області Чорний Острів і понад 100 інших населених пунктів. В бою за Чорний Острів розгромлено два полки німецької піхоти. Захоплено багато гармат, мінометів, стрілецького оброблення, кілька великих складів з боєприпасами, продовольством та військовим майном. Відступаючи під ударами радянських частин, німці вдають загрузли в грязі танки, гармати і автомобілі. Особливо запеклі бої точаться в районі міста Старокостянтинів, який є найважливішою базою військ противника. Німці за всяку ціну намагалися удержати в своїх руках ділянку шосе Шепетівка — Старокостянтинів. Наші війська фланговими ударами розсікли на окремі частини групу військ противника, що діяла тут, і зачилили П. Уміло маневруючи, радянські частини з різних напрямів підійшли до міста Старокостянтинів і зав'язали бої на околицях міста. Протягом днів в цьому районі знищено до 3.000 німецьких солдатів і офіцерів, 25 танків і самохідних гармат. На іншій ділянці німці канули в контратаку коло сотні танків. Наші танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

* * *

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши танкісти, артилеристи і бронебійники спалили і підбили 42 німецьких танків і відкинули гітлерівців.

Наши т

СІВ

Леонід НОВИЧЕНКО

ВЕЛИКИЙ ПОЕТ ВЕЛИКОГО НАРОДУ

(До 130-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка)

Мені однаково чи буду
Жити в Україні чи ні.
Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присильть, лукаві і в отні
Ї, окраденню, збудять...
Ох, не однаково мені!"

Т. Шевченко

ІРГА
І, реч
ми кол
раз за
обриза

Як вічний поклик до волі і
жизні, як світлий гімн своєї
батьківщині, як грізний меч
зворогами — живе і квіте
віках невинуща пісня Тараса
Шевченка.

Шевченко був найпередовішим політичним творцем свого часу — послідовним і непримітивним революційним демократом. Революціонер — демократ 60-х років на чолі з Чернігівським Володимиром Іллічом своїх сподвижниками марксизму в очі перед революційної Росії. Шевченко думав і прагнав всіма думками і прағненнями. Засудив всією діяльністю і особистістю зв'язки належав до гностичного кола. Тільки з цього предвища, яке ставило над

АННЯ
весь по
букр

ро громадський обов'язок
життя, міг вийти на той час
ак пристрасний, глибокий
послідовний патріот своєї
батьківщини, яким був Тарас

Шевченко.
Я так, я так ї люблю,
Мою Україну убогу,
Що прокляну самого бога,
За неї душу погублю...
І то не знає цих і безлічі

Сталін
айловськ

зубів до цих рядків з
«Кобзаря», що говорять про
бога поета до Батьківщини,

шанівдану любов, якій не
втрачена смерть.
«Нам треба знати Тараса», —

зай в кілька років тому Павло
ведуть. Справді, в цьому го-
мологом з величезною «силою зву-
ім. Гордіть все, чим живе сьогодні
артистів рідне радянської людини.

Шевченко — один з найбіль-
шого учителів благородного
молоднечітства національної гордості,
її виникає з усвідомлення
до сівбі
ї краси свого народу
від заслуг перед рево-
юцізмом. Німецькі фашисти,
високий запали на радянську
чину, оголосили нас, україн-
ців, разом з іншими народами
Совєту, людьми «ніжкої німець», «німчика», «німата», —

раси», людським послідом, придатним хіба що на угноєння Іхніх ланів. Розгіваний обурені, ми ще палкіше припадаємо до джерел тарасових і набираємо в них нових сил для боротьби, для

ствердження своєї національної гідності. Кожним своїм рідком «Кобзар» говорить: «Дивись, які батьки породили тебе, дивись, який прекрасний і сильний душою твій народ. Ось він говорить до тебе з цих сторінок — з його несказано душевною вродою, з його стійкістю в стражданнях, з його несокрушимим прағненням до волі, з його непохідною вірою у світу будучину».

Тарас — великий учитель боротьби, великий співець ді-
ївської, справедливості ненависті до всіх ворогів трудового народу.

«Я різав все, що паном звалось», — каже його месник Варнак. А Ярема Галайда в страшному гніві, караючи вікових народних гнобителів, — «не ріже, лютус: в ножем в руках, на пожарах і даюв в ночус». А Залізняк на Лисянському

бенкеті навіть чару підіймав «за прокляти ваші трупи, за душі прокляти!». А сам поет з презирством, плюнувши на тих, хто чекає волі з царських рук, закликає «миром-громадою обух стялити та добре вигострить сокири»... О, тарасова «громада в сіряках» добре знає, що треба робити з ворогами — з власним паном, поневолювачем-чужинцем.

Глибокі і міцні коріння має тарасова ненависть до нашого найлютішого сьогоднішнього ворога — неситого німецького загарбника. Цю ненависть пам'ятав кожний, хто хоч раз в житті читав «Кобзар». «Куций

івших слів не знав Шевченко, коли говорив про німецьких баронів, поміщиків, офіцерів і чиновників.

Шляхи великого поета-патріота перетиналися з реакційною німецькою ідеологією не один раз і не в одному тільки напрямку. Палкій поборник свободи і незалежності слов'янських народів, Шевченко в своїй поемі «Сретик» прокляв німців та їх віковічний кривавий розбій на землях слов'янства.

Отак чімota залила
Велику хату. І сім'ю,
Сім'ю слов'ян роз'единила
І в хату тихо упостила
Усобиць лютую змію.

Звертаючись до чеського патріота Павла Шафаріка, що все життя присвятив боротьбі за визволення свого народу від німецького панування, Шевченко писав:

Слава ж тобі, любомудре,
Чеху-слов'янине,
Що не дав ти потонути
В німецькій пучині
Нашій правді.

Але німці були не тільки зовні. «Німецькою блекотою» густо проростав увесь апарат царського самодержавства. Німецькі поміщики та колоністи були найбільш витяче-ними в справі капіталістичної експлуатації селян та робітників. І Шевченко, разом з Грибоедовим, Герценом, Щедріним, Достоєвським, в декабристами і петрашевцями — глибоко ненавидів усіх цих, ніби спеціально вирощених для гниблених нашого народу, клейнміхелів і корфів, дубельтів і фальц-фейнів.

Шевченко мав орлиний кругозір. Він добре зізнав, де вороги і де друзі українського народу. Борючись проти німецької агресії, Шевченко всім своїм життям і творчістю стверджив нерозривне братство і дружбу українського народу з народами Радянського Союзу і насамперед — з великим народом російським. Все, чим великий і славний Шевченко — і його творчість, і світогляд, і особиста доля — все це свідчить про глибоку нероздільність, внутрішню єдність двох культур, двох національних характерів, двох народів — українського і російського.

Великий поет був непримітивним ворогом російського самодержавства, з його колоніальною політикою щодо України. Але російський народ, його передових діячів, його культуру і історію він любив і шанував. З гордістю згадував поет, як обидва народи спільно захищали в минулому свою свободу — і незалежність від іноземних загарбників. В повісті «Близаць» він пише, як відгукнулась на вітчизнену війну 1812 року передова українська молодь.

Велику роль в історії Української громадської думки візграло знамените шевченкове послання «І мертвим і живим».

прогресивних українських діячів це була своєрідна програма політичного і культурного розвитку. Головними пунктами цієї програми було: берегти демократичну культуру свого народу, розвивати

її, «і чужому научатись її більше за все стерегтися онімччення, боротися проти зазіхань підступної, зажерливої німоти. Богнаний гнів викликали в Тараса Шевченка ті, що хотіли повести Україну за німцями, що «перлися в німецькі землі».

Це в іхнього рабського плаzuвання перед німцями глазував ще сто років тому Тарас: ... Колись будем
І по своему глаголить,
Як німець покаже.
Це на них разом з іхніми хазяями відас він громи

своєго спопеляючого гіву:

Настане суд, заговорять
І Дніпро і гори.

Це їм в обличчя він кине
слова, що як ганебне тавро
горить на їхньому тупому лобі:

За шмат гнилої ковбаси,
У вас хоч матір попроси.

Хіба не сказано це наче
сьогодні — про мерзлих ук-
раїнсько-німецьких націона-
лістів, всіх цих бандер, наї-
митів, бульбівців, що допома-
гають гітлерівцям на тимча-
сово окупованих територіях

теразі і мучити український народ!

Божим своїм рідком Шев-
ченко воює сьогодні разом з
нами, проти віковічних воро-
гів слов'янства, за свободу,
незалежність і могутність на-
шої великої радянської Бать-
ківщини.

Олександр МЕЛЬНИК

ДО ВІДПЛАТИ!

Канів сивоглавий... і гора Чернеча...
Пам'ятник Шевченка... Видно віддала
В монументі діри: то фашистська нечість,
Глумлячись, стріляла в серце Кобзаря...

Цілила у серце — била в нашу мову,
Била у культуру, щоб убить народ...
І неслось луною у степи, дібропі,
Над Дніпром ревучим з плином дужих вод.
Чула Україна... В стогоні і люті
Кров'ю підилізала, та рекла: «Не виру!»
Незавісті до вата у борні здобута
Кличе до відплати, нищить німчуру.

Крові з ката, крові виточити ріки
За Чернечу гору — місце Кобзаря,
За безсмертну славу, здержану навіки
Із поетом рідним, за святе ім'я!..

Крові, більше крові з «німців узлуватих»
За священне слово нашої землі,
Щоб не смів фашистський ідол пазувати
По землі радянській, рідній нам до слів!

Крові! Більше крові! Хай поста кожне
Слово полум'яне море лле вогню!..
Мій червоний воїн, ти — непереможний,
Зніц же швидше гада в визвольнім бою!

...треба миром,
Громадою обух сталити.
Та добре вигострить сокири.

Плакат роботи худ. В. І. Касіяна

ВОЄННІ ДІЇ В ІТАЛІЇ

ЛОНДОН, 7 березня. (ТАРС). Як офіційно повідомляється, в районі плацдарму і на основному фронті американської 6-ї армії відбувалися дії розвідувальних частин. Переходять про сильні бої в Кассино. Індійські частини англійської 8-ї армії відбили дві атаки, вжиті невеликими силами противника, і завдали йому зтрат.

Авіація союзників вчинила наліт на ворожі вогні об'єкти в Італії, а також атакувала судна противника біля

побережжя Далмачії і ворожі комунікації в Югославії.

ЛОНДОН, 8 березня. (ТАРС). Головний штаб військ союзників в Італії повідомляє, що на цьому фронті діяли розвідувальні частини. Ніяких змін в лінії фронту не відбулося.

Вчора важкі бомбардувальники, ескортовані винищувачами, атакували Тулон, піддавши бомбардуванню доки, торгові судна і склади пального. Авіація союзників атакувала також ряд інших об'єктів противника біля

ДІ АВІАЦІИ СОЮЗНИКІВ

ЛОНДОН, 7 березня. (ТАРС). Як офіційно повідомляється, 6 березня біля 300 бомбардувальників «Мердер», в супроводі винищувачів, вчинили наліт на залізничні склади поблизу бельгійського кордону, аеродроми в 35 мілях на північ від Парижа і вогні об'єкти на узбережжі Над-Кале. Відмічені попадання бомб в залізничні состави, депо та інші приміщення, де виникли невеликі пожежі.

Як зараз з'ясувалося, під час нальоту на Берлін вдень 6 березня було знищено 176 німецьких літаків. Американська авіація втратила 79 машин.

Ввечері на 7 березня англійські важкі бомбардувальники вчинили запеклий наліт на залізничні об'єкти в Трапп (в 24 кілометрах на південний захід від Парижа).

ЛОНДОН, 8 березня. (ТАРС). Як повідомляє англійське міністерство інформації, в другій половині дня 7 березня літаки експедиційних військово-повітряних сил союзників вчинили наліт на вогні об'єктів в Північній Франції.

Наліт американських бомбардувальників на Берлін

ЛОНДОН, 8 березня. (ТАРС). Як передає агентство Рейтер, великі з'єднання американських бомбардувальників вдень 8 березня атакували промислові об'єкти в Берліні. На місто було скинуто понад 350 тисяч запалювальних і 10 тисяч фугасних бомб.

Нокс про військово-морські сили США

ЛОНДОН, 8 березня. (ТАРС). Як передає вашингтонський кореспондент агентства Рейтер, морський міністр США Нокс заявив на прес-конференції, що військово-морський флот Сполучених Штатів зараз нараховує біля 900 бойових кораблів. Нокс заявив, що з кожної тисячі суден, які перетинали Атлантичний океан у другій половині 1943 року, противник топив в середньому менше одного.

Як свідчить полонений лейтенант 19 полку 10-ї міської дивізії Альфред Беркс, в гітлерівській армії скоєно спеціальні «загородні» команди, які повинні ловити солдат, що втікають з поля бою. Але, налякані Червоною Армією, «загородні» команди часто самі перші кидуються на відступаючих.

Мал. В. Горшковського.

РЕЙТЕР ПРО НЕВДАЧУ АНГЛО-ТУРЕЦЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ ПЕРЕГОВОРІВ

ЛОНДОН, 8 березня. (ТАРС). Спеціальний кореспондент агентства Рейтер в Каїрі Мартін пише, що, як стало відомо 6 березня в звичайні заслуговуючих довір'я каїрських колах, поїздка англійської воєнної місії в Турцію, яку недавно відбулася, закінчилася невдачею в наслідок політичних настроїв, які панують в деяких турецьких колах. Як повідомляють, турки категорично відмовилися надати авіаційні бази або вступити у війну раніше, ніж в їх розпорядження не надійде така кількість матеріалів, на приставку яких в Турцію потрібні були б місяці. Як виявилось, переговори мали чисто військовий характер, але по закінченні п'яти тижнів керівники місії змушені були повідомити начальнику турецького генерального штабу Казим Орбай, що вони вирішили негайно покинути Турцію.

Заступник редактора М. НЕЧИПОРЕНКО

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК У ПІВНІЧНІЙ ІТАЛІЇ

ЛОНДОН, 3 березня. (ТАРС). Агентство Рейтер передає, що за відомостями, одержаними в франко-італійського кордону, 2 березня в Мілані почався загальний страйк, що розповсюдився на всю Північну Італію. За відомостями кореспондента швейцарської газети «Національ цейтунг», страйк організований і проводиться під пільним комітетом. Страйком охоплені всі райони Італії на північ від провінції Тоскана і Емілія до кордонів Франції, Швейцарії і Австрії. Фашистські органи оголосили в зв'язку з страйком локаут до 8 березня. Крупні італійські військові заводи Бреде Шірреліта інші не діють.

ЛОНДОН, 4 березня. (ТАРС). Агентство Рейтер повідомляє в Цюрихі, що за відомостями кореспондента базельської газети «Національ цейтунг» Кляса на італо-швейцарському кордоні в загальному страйкові робітників військової промисловості і транспорту в Північній Італії майже цілком паралізував роботу в промисловості. Власти Мілана і Туріна вдалинакази, в яких пропонують робітникам під загрозою наїсуворішніх репресій повернутися на роботу не пізніше 8 березня. Гітлерівці створили в Мілані надзвичайний трибунал для розгляду справ учасників страйку.

ЛОНДОН, 8 березня. (ТАРС). Як повідомляє лондонське радіо, за відомостями, одержаними в Берліні, гітлерівці направили в Мілан нові військові частини. Проведено багаточисленні арешти серед італійських робітників, що беруть участь в страйкові.

ВИХОДТЬ НА ВІДБУДОВУ РІДНОГО МІСТА!

Молодь алюмінієвого заводу

Німецькі погромники завадили місту Запоріжжю таїжких років. Країні будинки міста висаджені в повітря, шосте селище—краса і гордість соціалістичного Запоріжжя—спалено, зруйновано.

— Тільки впертою, самовіданою працею всього населення можна і треба відбудувати наше рідне місто,— пишуть комсомольці і неспілкові молоді алюмінієвого заводу у своєму зверненні до всієї молоді Ленінського району Запоріжжя.

У своєму зверненні дазівці закликають молодь Ленінського району за прикладом героїчних сталінградців, всім, як одному, включитися в роботу по відбудові рідного міста Запоріжжя.

— Ми,— пишуть вони,— зобов'язуємося працювати на

викликає на змагання всіх хлопців і дівчат Ленінського району відбудові свого заводу не покладаючи рук, не шкодуючи сил і здоров'я. Але цього зараз не досить. Тому ми весь вільний час після роботи на заводі, і всі наші вихідні дні віддамо на відбудову щось німецьких катів.

Виконуючи своє зобов'язання, 80 хлопців і дівчат заводу в минулу неділю весь день наводили порядок на підшефній вулиці імені Леніна. Крім цього, щодня, після роботи на заводі, молодь йде на свою вулицю і самовідданою працею, крок за кроком, будинок за будинком відроджує.

Немає сумніву, що вся молодь Ленінського району—патріоти соціалістичного Запоріжжя—зробить теж саме, внесе свій трудовий вклад у відродження рідного міста.

Крім цього, молодь зобов'яза-

УВАГА ПІДПРИЄМСТВІВ І ОРГАНІЗАЦІЙ

На піставі постанови РНК УРСР № 395 від 30 квітня 1943 року, пропонується підприємствам та організаціям проводити будівельні роботи в області, до 15 березня 1944 року подати в облплан обґрунтовані заяви на піорні ім у другому кварталі 1944 року місцеві будівельні матеріали (цегла, черепиця, вапно, каміння, пісок) і в дійсності такі заяви подавати за 45 днів до початку червневого кварталу. В заявах зазначити обсяг споживання, сяг власного виробництва і використання власних ресурсів, потрібний розмір завозу і планувати лишики матеріалів кінець кварталу.

Підприємства, які виробляють місцеві будматеріали незалежно від їх адміністративної підлегlosti, повинні у строки подати облплану відомості про лишки будматеріалів на початок кварталу і план виробництва їх на квартал Облплан.

Укладайте індивідуальне страхування життя та держстраху можна укласти такі страхування:

1. МІШАНЕ страхування з медичним оглядом на випадок смерті, інвалідності дожиття, а також виплатою пенсії.

2. СПРОЩЕНЕ МІШАНЕ страхування без медичного огляду на випадок смерті, інвалідності дожиття.

3. СТРАХУВАННЯ на випадок смерті від будьякого причинного фактора (поганої погоди, хвороби тощо).

4. СТРАХУВАННЯ на випадок смерті та інвалідності нещасливих випадків (без медичного огляду).

За довідками і оформленням страхування звертайтесь до районних страхових інспекцій при райфінвідділах і до харчових агентств.

ЗАПОРІЗЬКЕ ОБЛАСНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖСТРАХУ